

تحصیل تمام وقت زوجه و تأثیر آن بر نفقه

غزاله کبیرآبادی*

۱. دانشجوی دکترا حقوق خصوصی، گروه حقوق، واحد نجف آباد، دانشگاه آزاد اسلامی، نجف آباد، ایران.

چکیده

تحصیل یکی از مهم ترین فعالیت های اجتماعی زنان است که بخش گسترده و مهمی از زندگی خانوادگی آنان را متأثر می سازد؛ زیرا، سرشت تحصیل اقتضا می کند افزون بر وقتی که برای حضور در کلاس صرف می شود، زمانی نیز برای انجام تکالیف، تحقیق و پژوهش اختصاص یابد. این یعنی هنگامی که خانم از کلاس به منزل بازمی گردد، باز هم بخشی از توجه و وقتش صرف تکالیف و کارهای محوله می شود. از آنجاکه بحث تحصیل زنان به طور جدی در چند سال اخیر و با تغییر وضع اجتماعی و فرهنگی جوامع مطرح شده است، در میان کتاب های حقوقی معاصر نوشته ای که بتواند راهکار روشنی درباره اثر تحصیل تمام وقت زوجه بر نفقه او عرضه کند به دست نیامد. تنها در برخی کتاب ها به جنبه های محدودی از موضوع تحصیل زنان پرداخته شده است. بنابراین، نگارنده در بهره مندی از منابع دست اول محدود بود و بیشتر به مقالات و کتاب های متأخری که درباره خانواده و زن مطلب نگاشته اند، رجوع کرده است. هرچند این مسئله مانع از پیگیری موضوع در منابع دینی و فقهی نشد. این نوشتار در آغاز به معرفی بنیادی ترین حقوق یک زن می پردازد. پس از آن، در قالب ارزش های اخلاقی به بررسی جایگاه تحصیل زنان از بعد حقوق و اجتماعی پرداخته، سپس مفهوم ومبانی تعلق نفقه به زوجه را مورد مطالعه قرار داده تا در نهایت تأثیر تحصیل تمام وقت را بر نفقه زوجه مورد تحلیل قرار دهیم.

واژگان کلیدی: زوجه، تحصیل، نفقه، حقوق زن.

مقدمه

زنان تا دیروز موجوداتی فراموش شده بودند و به مشارکت آنها در امور و فعالیت های اجتماعی توجهی نمی شد و فعالیت آنان را به وظایف خانه داری، همسرداری و بچه داری محدود کرده بودند و زنان نیز به عنوان یک باور این مسأله را پذیرفته بودند. اما امروزه یکی از مباحث توسعه نفی نابرابری جنسی و نفی تبعیض میان زن و مرد است. امروزه جایگاه زن در مبحث توسعه بعنوان بحثی اساسی مطرح شده و بحث آموزش زنان و دختران بعنوان مادرانی که اولین عاملین انتقال ارزشها، هنجارها، فرهنگ، آداب و رسوم و سنتها مطرح می شود و از اهمیت فراوانی برخوردار شده است. براساس تحقیقات علمی مشخص شده است که زنان آگاه و اندیشمند، فرزندان آگاه تربیت می کنند این در حالی است که آگاهی نیز اساس توسعه است. اگر زن از ایفای نقش اجتماعی محروم شود، از رشد اجتماعی او کاسته می شود و جامعه ای که زنان آن از رشد فکری

* Ghazaleh.kabirabadi@gmail.com